

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

**Szkoła Podstawowa im. Wincentego
Witosa w Krzeszycach**

Podstawa Prawna

WSDZ został przygotowany w oparciu o:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018r. poz. 650).
- Rozp. MEN z dnia 09 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach i placówkach.
- Rozp. MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

Założenia Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej nie jest jednorazowym wydarzeniem, a procesem, którego dokonuje się przez całe życie.

Preferencje zawodowe i zainteresowania wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.

Na wybór zawodu wpływają przede wszystkim wartości, zainteresowania, mocne strony, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz środowisko danej osoby.

WSDZ obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami. WSDZ ma charakter działań planowanych.

Wspieranie uczniów w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej: wyboru szkoły ponadpodstawowej, planowania kariery edukacyjno-zawodowej oraz udzielanie wszelkich informacji na ten temat.

Wspieranie nauczycieli w planowaniu i realizacji WSDZ oraz w planowaniu lekcji przedmiotowych i zajęć związanych z wyborem ścieżki edukacyjno-zawodowej przez uczniów.

Wspieranie rodziców podczas wyboru przez ich dziecko ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego a Program Doradztwa Zawodowego

Czym jest program doradztwa zawodowego w szkole, a czym Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ)?

Program doradztwa zawodowego to program zajęć w klasie VII i VIII stworzony i napisany przez doradcę zawodowego/koordynatora doradztwa zawodowego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to dokument, który zawiera informacje o wszystkich działaniach, jakie prowadzi szkoła w danym roku szkolnym, aby wspomóc ucznia w świadomym planowaniu swojej ścieżki edukacyjno-zawodowej z uwzględnieniem jego mocnych stron, zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych. Definiuje on: rolę i zadania osób, które są odpowiedzialne za poszczególne kwestie, czas i miejsce realizacji zadań, jakie są oczekiwane efekty i metody pracy.

WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i włączony jest do Statutu szkoły. Odbiorcami tych zadań są uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz instytucje, które wspomagają ten proces doradczy.

Program doradztwa zawodowego dla klasy VII i VIII powinien zawierać:

treści, które adekwatnie pasują do wieku oraz potrzeb uczniów, cele i treści, które przygotowują młodzież do podjęcia własnej przemyślanej decyzji co do wyboru dalszej nauki w szkole ponadpodstawowej (rodzaj szkoły, profil klasy i kierunku dalszej edukacji). Wybór ucznia powinien być zgodny z jego zainteresowaniami, umiejętnościami, mocnymi stronami i predyspozycjami. Treści powinny zawierać informacje o zawodach, zawodach przyszłości, kwalifikacjach, rynku pracy, możliwych ścieżkach w obszarze edukacji oraz propozycjach, jakie oferują szkoły ponadpodstawowe.

Założeniem Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest to, że wybór zawodu nie jest przypadkowym aktem, a procesem, na który składają się różne decyzje podjęte na przestrzeni lat. Ważne jest, aby uświadamiać młodym ludziom, że na wybór satysfakcjonującego nas zawodu ma wpływ wiele rzeczy. Jednak te najważniejsze to: poznanie siebie (samoświadomość), wiedza na temat zawodów i ścieżek edukacyjnych oraz

na temat rynku pracy, cechy osobowości ucznia, zainteresowania, umiejętności, mocne strony, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, ale i zdrowotne, a także wpływ otoczenia i własna motywacja. Działania całej rady pedagogicznej w ramach WSDZ muszą być wcześniej zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły na dany rok szkolny i koordynowane przez szkolnego doradcę zawodowego czy osobę pełniącą funkcję koordynatora doradztwa zawodowego w szkole. Cała społeczność szkolna zobowiązana jest do regularnych oddziaływań wychowawczo-doradczych. WSDZ zakłada zarówno indywidualną, jak i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Cele główne WSDZ

Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Określenie własnych predyspozycji, cech osobowości, temperamentu, zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności.

Przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych i trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych.

Uświadomienie rodzicom, jak wielkie znaczenie odgrywają w procesie przygotowania dziecka do wyboru jego przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Przekazanie informacji rodzicom na temat dziecka w kwestii jego predyspozycji zawodowych, osobowościowych i edukacyjnych.

Cele szczegółowe

1. Uczeń

Poznaje siebie.

Nazywa swoje umiejętności, zainteresowania, talenty, mocne strony.

Planuje, zarządza swoim czasem i stawia cele.

Posiada informacje o zawodach, zawodach przyszłości i czym jest rynek pracy.

1. Nauczyciele

Potrafia zauważać potrzeby i zasoby uczniów.

Wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów.

1. Rodzice

Znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.

Wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej

Posiadają informację o możliwościach i zagrożeniach dziecka.

Realizatorzy i uczestnicy:

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

Doradca zawodowy bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ankietę ewaluacyjną i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ. Prowadzi zajęcia doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII.

Pedagog i psycholog szkolny diagnozują potrzeby oraz możliwości uczniów, udzielają indywidualnych porad i konsultacji w zakresie mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych. W miarę możliwości organizacyjnych prowadzą zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne oraz radzenia sobie ze stresem.

Wychowawcy na lekcjach wychowawczych prowadzą zajęcia na temat poznawania siebie i o tematyce zawodowej, uczą sposobów organizacji pracy własnej, wyznaczania celów.

Na każdym przedmiocie nauczyciele realizują podstawę programową odnosząc się do doradztwa zawodowego.

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają

uczniów z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego. Omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych. Organizują wycieczki do najbliższych instytucji oraz zakładów pracy.

Nauczyciel informatyki prowadzi naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji. Prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych, oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnej w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach uczą tworzenia dokumentów aplikacyjnych. Kształtują umiejętność operowania słownictwem. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Uczą tworzenia kilku zdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności, zainteresowań, pasji. Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele przyrody i biologii omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się.

Nauczyciel geografii przedstawia strukturę zatrudnienia w regionie. Wskazuje czym jest migracja zarobkowa. Analizuje przyczyny i skutki bezrobocia.

Nauczyciel historii wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiają trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym, a fizycznym.

Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Scenariusze i konspekty, materiały edukacyjne, diagnostyczne, zasady ich udostępniania.

Materiały edukacyjne:

- informatory o zawodach i szkołach;
- scenariusze zajęć;
- materiały diagnostyczne

opracowane przez doradcę zawodowego i Zespół Wychowawczy, stanowi bazę dydaktyczną dostępną w bibliotece doradcy zawodowego.

Zasoby internetowe udostępnia się na zasadach dowolności na poniższych stronach:

- www.wybieramzawod.pl
- www.2011.tydzienkariery.pl
- www.euroguidance.pl
- www.irp-fundacja.pl
- www.ohpdlaszkoly.pl
- www.doradca-zawodowy.pl
- www.poznajswiat.ecorys.pl
- www.junior.org.pl

- www.labirynt-zawodow.progra.pl
- www.frps.org.pl
- www.kluczdokariery.pl
- www.pociagdokariery.pl
- www.sdsiz.pl
- www.praca.gov.pl
- www.doradca.praca.gov.pl
- www.zawody.praca.net
- www.psychodnia.pl/img/site/SPIS_zawodow.doc
- www.pracuj.pl/kariera-rynek-pracy-zawody

Ewaluacja WSDZ

Ewaluacja ma na celu sprawdzenie, czy działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców oraz spełniły założenia Programu. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia.

Roczny plan pracy

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klas VII i VIII	Dokonanie diagnozy podczas zajęć z doradcą zawodowym i w ramach godzin z wychowawcą.	Doradca zawodowy, wychowawca	IX 2024 r. II 2024 r.
2.	Zebranie informacyjne	Poinformowanie rodziców o WSDZ	Wychowawcy klas.	IX 2024r.

	z rodzicami.			
Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stworzenie kącika informacyjnego dot. systemu edukacji szkolnej w Polsce i regionie, zawierające informacje dot. instytucji rozwijających zdolności i talenty uczniów.	Przygotowanie gazetki ściennej w widocznym miejscu.	Doradca zawodowy, pedagog szkolny	Aktualizacja: przynajmniej raz na sześć miesięcy
2.	Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć. Prowadzenie punktu konsultacyjnego .	Doradca zawodowy	X-VI 2024/2025
Obszar 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.				
MODUŁ : POZNANIE SIEBIE				
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji	
Zebranie informacji dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień	Tematyka zajęć w klasach VII: Wszyscy jesteśmy zdolni! Moja inspiracja do kariery. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej. Umiejętności a zawód. Moje umiejętności. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową? Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa. Zawody w moim najbliższym otoczeniu. Od elektryka do kierownika. Kompetencje na rynku pracy.	Doradca zawodowy	II – VI 2024/2025	

	<p style="text-align: center;">Tematyka zajęć w klasach VIII:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System edukacji w Polsce. 2. Cele edukacyjne i zawodowe. 3. Współczesny rynek pracy. 4. Ja na obecnym rynku pracy. 5. Praca jako wartość. 6. Zawody przyszłości. 7. Dokumenty aplikacyjne. 8. Autoprezentacja. 9. Co warto wiedzieć o szkołach branżowych? 10. Alternatywne drogi dojścia do zawodu. 	Doradca zawodowy	IX-II 2024/2025
MODUŁ: WIEDZA O ZAWODACH I RYNKU PRACY			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapraszanie przedstawicieli różnych zawodów. Zawody naszych rodziców. 2. Wycieczki do instytucji oraz zakładów pracy. 	Wychowawcy klas Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej.	IX– VI 2024/2025
Wprowadzenie pojęcia „ <i>praca</i> ”, „ <i>zawód</i> ”, „ <i>rynek pracy</i> ”. Informacje dot. podstawowych grup zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podczas zajęć przedmiotowych, udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu. 2. Wycieczka do zakładu pracy/firmy. 3. Zajęcia warsztatowe w klasach VII i VIII. 	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów. Doradca zawodowy.	IX – VI 2024/2025 IX-IV 2024/2025
MODUŁ: PLANOWANIE PRZYSZŁOŚCI ZAWODOWEJ			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji

Wprowadzenie pojęcia system edukacji i informacji dot. szkół ponadpodstawowych w regionie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacje z rodzicami. 2. Zajęcia grupowe prowadzone przez przedstawicieli szkół ponadpodstawowych. 3. Udostępnianie informatora. 4. Wyjazd na Targi Edukacyjne. 	Wychowawcy klas, doradca zawodowy, przedstawiciele szkół ponadpodstawowych.	X-VI 2024/2025
--	--	---	-------------------

Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.

Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stała kontrola prawidłowości przebiegu zadań.	Sprawozdanie z realizacji zadań, opis na stronie internetowej szkoły.	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy.	Raz w roku szkolnym 2024/2025

Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Konsultacje	Punkty konsultacyjne, grupy wsparcia dla nauczycieli.	Pedagog szkolny, doradca zawodowy, psycholog.	IX-VI 2024/2025 Wg potrzeb